

Sidas instruktion för bidrag ur anslagsposten Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället

Mars 2010 (med rättelser juli 2010)

Innehåll

1. INLEDNING	3
1.1 DEFINITIONER	3
DEL I: MÅL OCH BEDÖMNINGSKRITERIER	4
2. MÅL OCH BÄRANDE PRINCIPER	4
2.1 MÅL FÖR SVENSKT UTVECKLINGSSAMARBETE	4
2.2 MÅL OCH PRIORITERINGAR FÖR SVERIGES STÖD TILL DET CIVILA SAMHÄLLET I UTVECKLINGSLÄNDER	5
3. BIDRAG TILL GENOMFÖRANDET AV CSO-STRATEGIN	5
3.1 CSO-STRATEGINS MÅL FÖR STÖD TILL KAPACITETSUTVECKLING	5
3.2 CSO-STRATEGINS MÅL FÖR STÖD TILL DEMOKRATISERING OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER INOM ALLA SEKTORER	6
3.3 TILLÄMPNING AV PRINCIPERNA FÖR BISTÅNDEEFFEKTIVITET	7
3.4 DET CIVILA SAMHÄLLET OLIKA POTENTIALER	8
DEL II: SIDAS KRAV OCH REGLER	8
4. SAMARBETETS AKTÖRER OCH DERAS ANSVAR	8
4.1 SYSTEMET MED RAMORGANISATIONER OCH AVTAL OM RAMBIDRAG	8
4.1.1 Vidareförmedlande ramorganisationer	9
4.1.2 Ramorganisation som samarbetar inom internationella organisationer	10
4.1.3 Övriga svenska CSO	10
5. EGENINSATS	10
5.1. BIDRAG FRÅN SIDA KOMBINERADE MED BIDRAG FRÅN EUROPEISKA KOMMISSIONEN	11
6. REGLER FÖR OLIKA KOSTNADSTYPER	11
7. BEGRÄNSNINGAR AVSEENDE VISSA KOSTNADSTYPER	12
8. ANSÖKAN OCH RAPPORTERING	12
8.1 RAMORGANISATIONS ANSÖKAN	13
8.1.1 Riktlinjer för ramorganisations ansökan om treårigt bidrag	13
8.1.2 Riktlinjer för ramorganisations ansökan om ettårigt bidrag (förlängningsår)	17
8.1.3 Riktlinjer för ramorganisations ansökan om bidrag till egeninsats för utvecklingssamarbete finansierat av Europeiska Kommissionen	18
8.2 RAMORGANISATIONS RAPPORTERING	19
8.2.1 Riktlinjer för ramorganisations slutrapport för treårigt bidrag	19
8.2.2 Riktlinjer för ramorganisations årliga lägesrapport under flerårigt avtal om rambidrag	22
8.2.3 Riktlinjer för ramorganisations rapportering av ettårigt bidrag (förlängningsår)	23
8.2.4 Riktlinjer för ramorganisations rapportering av bidrag till egeninsats till stöd från Europeiska Kommissionen	23
8.2.5 Riktlinjer och krav avseende årlig finansiell rapportering och revision	23
8.2.5.1 Uppställning av årlig finansiell rapport	25
8.2.5.2 Revisors rapportering och årsredovisning	26
Bilaga 1 Förtydligande avseende bidrag från Sida kombinerade med bidrag från Europeiska Kommissionen (EC)	

1. INLEDNING

I "Policy för Sveriges stöd till det civila samhället i utvecklingsländer inom svenskt utvecklingssamarbete"¹ lägger regeringen fast ett enhetligt förhållningssätt till allt svenskt direkt och indirekt stöd till civilsamhällsorganisationer (härefter 'CSO') i utvecklingsländer.

Med utgångspunkt i policyn har regeringen beslutat om strategin "Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2010-2014" (härefter 'CSO-strategin'), vilken styr den specifika verksamhet som bedrivs inom anslagsposten "Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället" samt i tillämpliga delar "Reformsamarbete i Östeuropa"². Styrande för anslagsposten är även regeringens Instruktion för Sida³, regeringens årliga regleringsbrev till Sida, samt övriga av regeringen beslutade ämnesspecifika policyer inom utvecklingssamarbetet.

Utgående från CSO-strategin reglerar denna instruktion fr.o.m. den 15 mars 2010 bidragsgivningen till de svenska CSO med vilka Sida ingått avtal om rambidrag inom anslagsposten. Instruktionen består av två delar. I den första delen beskrivs mål och prioriteringar inom anslagsposten samt Sidas bedömningskriterier. I Del II redogörs för de särskilda krav och regler som gäller inom anslagsposten, inklusive riktlinjer för ramorganisations ansökan och rapportering⁴.

1.1 Definitioner

Det civila samhället: En arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, skapad av enskilda människor, grupper och organisationer som agerar tillsammans för gemensamma intressen.⁵

Civilsamhällsorganisation (CSO): Självstyrande organisation vilken karakteriseras av frivillighet och som i olika grad är oberoende från stat, kommun och marknad samt bedriver sin verksamhet utan vinstintresse, ofta utifrån en gemensam värdegrund.⁶

¹ Beslut UF2009/233647/UP.

² De två anslagsposterna benämns härefter samlat som 'anslagsposten'.

³ Förordning med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (SFS 2007:1371).

⁴ Dessa krav och regler utgör en del av de avtal om rambidrag som Sida och svenska CSO ingår.

⁵ Se "Pluralism- Policy för Sveriges stöd till det civila samhället i utvecklingsländer inom svenskt utvecklingssamarbete" (UF2009/233647/UP), s. 9.

⁶ Ibid.

Ramorganisation: Svensk CSO som enligt beslut av Sida har behörighet att ingå avtal om rambidrag inom denna anslagspost.

Vidareförmedlande ramorganisation: Ramorganisation som vidareförmedlar Sidas bidrag till svensk CSO (vanligen medlemsorganisation) vilken i sin tur bedriver utvecklingssamarbete med lokal samarbetspartner i utvecklingsländer, i vissa fall via en internationell organisation.

Programbaserad ansats (Eng. *Programme-Based Approach- PBA*): Ett förhållningssätt till utvecklingssamarbete där allt stöd och dialog tar sin utgångspunkt i existerande policy, organisation, arbetscykel och kapacitet hos den lokala samarbetspartnern. Det innebär även att insatser tar hänsyn, anpassar sig och bidrar till det större sammanhanget inom t.ex. ett tematiskt och/eller geografiskt område. Detta begrepp är således både bredare och djupare än 'program' (se nedan).

Program: Avser en inom anslagsposten sammanhängande del av svensk CSO:s verksamhet, som kan ha olika grader av homogenitet, men styrs genom specifika mål och vars resultat går att följa upp gentemot dessa. Ett programs avgränsning avgörs av den specifika verksamhetens egen logik, med utgångspunkt i lokala samarbetspartners kapacitet och prioriteringar. Ett program innebär vanligtvis även att det finns uppenbara förutsättningar för synergier mellan de insatser eller aktörer som ingår i programmet. Vanligen görs avgränsningar enligt geografiska (land, region) eller tematiska (t.ex. demokrati, klimatanpassning) kriterier.

Insats: Avser inom anslagsposten en enskild utvecklingsinsats⁷ som utformats för att uppnå vissa mål med fastställda resurser och genomförandeplaner. Inom ett program utgör insatser således en tydligt avgränsad delnivå.

DEL I: MÅL OCH BEDÖMNINGSKRITERIER

2. MÅL OCH BÄRANDE PRINCIPER

2.1 Mål för svenskt utvecklingssamarbete

Det övergripande målet för allt svenskt utvecklingssamarbete är *att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor.*

Sida definierar fattigdom som ett tillstånd där människor är berövade möjligheten att bestämma över sitt eget liv och sin framtid. Brist på makt,

⁷ Exempelvis lokal samarbetspartners program eller projekt, stöd till genomförandet av lokal samarbetspartners verksamhetsplan eller motsvarande.

säkerhet och möjligheter utgör fattigdomens kärna. Fattigdomen är dynamisk, flerdimensionell och kontextspecifik. Allt svenskt utvecklingssamarbete ska utgå ifrån fattiga kvinnors, mäns, flickors och pojkars behov och intressen.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska även präglas av ett rättighetsperspektiv, vilket utgår från FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och innebär att fyra principer ska tillämpas i utvecklingssamarbetet: icke-diskriminering, deltagande, öppenhet och insyn, samt ansvarstagande och –utkrävande.

2.2 Mål och prioriteringar för Sveriges stöd till det civila samhället i utvecklingsländer

Det övergripande målet för Sveriges stöd till det civila samhället i utvecklingsländer, liksom för CSO-strategin, är *ett livskraftigt och pluralistiskt civilt samhälle i utvecklingsländer som bidrar effektivt, med ett rättighetsbaserat arbete, till minskad fattigdom i alla dess dimensioner.*

För att nå målet ska Sida i stödet genom svenska CSO fokusera på det civila samhällets roller som röstbärare och organisatör av tjänster. Centrala komponenter avseende inriktningen på stödet är kapacitetsutveckling, ett rättighetsbaserat arbetssätt, demokratisering och mänskliga rättigheter, samt tydliggörande av stödets bidrag till fattigdomsminskning. Vidare lyfts betydelsen av kontextspecifika analyser av det civila samhällets aktörer och de villkor dessa verkar under. I såväl CS-policy som CSO-strategi läggs stor vikt vid att utvecklingssamarbetet inom området uppnår effektivare stödformer, t.ex. genom förutsägbarhet, givarharmonisering, anpassning till samarbetspartners system och rutiner för planering, uppföljning och rapportering, samt en ökad andel kärn- och programstöd till lokala samarbetspartner.

3. BIDRAG TILL GENOMFÖRANDET AV CSO-STRATEGIN

Oavsett tematisk eller geografisk inriktning på ramorganisationens utvecklingssamarbete, vägleds Sidas bedömning av hur program och insatser bidrar till genomförandet av CSO-strategin. Nedan redogörs för CSO-strategins två delmål samt de andra huvudsakliga prioriteringar som Sida gör i bidragsgivningen med utgångspunkt i CSO-strategin.

3.1 CSO-strategins mål för stöd till kapacitetsutveckling

Stärkt kapacitet hos aktörer i det civila samhället i utvecklingsländer att arbeta rättighetsbaserat i sina roller som röstbärare och organisatör av tjänster

Målet innebär att Sida i sin bedömning och uppföljning fokuserar på hur och i vilken utsträckning stödet bidrar till kapacitetsutveckling i utvecklingsländer och ett mer rättighetsbaserat arbete.

Med kapacitetsutveckling avses främst en ökad förmåga hos civilsamhällesaktörer att identifiera och effektivt lösa problem, utveckla specifik kunskap och organisering (t.ex. genom folkbildning), samt möjliggöra samverkan mellan olika aktörer. Utvecklingen av kapaciteten hos svensk CSO:s lokala samarbetspartner, och de organisationer eller grupper denna i sin tur samarbetar med, ska utgöra en del av alla insatser med stöd från anslagsposten.

Sida lägger stor vikt vid involverade CSO:s representativitet och legitimitet gentemot deras målgrupper samt deras intern demokrati, vilket i sin tur förutsätter att svenska CSO kontinuerligt arbetar med aktörs- och organisationsanalys.

Målet grundar sig i rättighetsperspektivets antagande att hållbarheten i de effekter som uppnås inom samarbetet ökar genom en inkluderande och transparent process präglad av deltagande och möjlighet till ansvarsutkrävande. Vidare innebär målet att Sida prioriterar bidrag till processer där aktörer inom det civila samhället utgör en drivande kraft i framväxten eller vidareutvecklingen av ett samhälle och en politisk kultur präglade av demokratiska principer och värderingar, såsom tolerans, mångfald, konflikthantering och jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Ett rättighetsbaserat arbetssätt inbegriper även att varje insats eller programs primära målgrupp är tydligt involverad i aktiviteterna och har - eller gradvis uppnår - kunskap, medvetenhet och kapacitet att utkräva sina mänskliga rättigheter individuellt eller kollektivt.

Samtliga program och insatser med bidrag från anslagsposten ska ha en inriktning som innebär att de bidrar till uppfyllelsen av detta delmål.

3.2 CSO-strategins mål för stöd till demokratisering och mänskliga rättigheter inom alla sektorer

Stärkt demokratisering och ökad respekt för fattiga och diskriminerade människors mänskliga rättigheter

Målformuleringen utgår ifrån de internationella konventionerna om de mänskliga rättigheterna, inklusive principen om statens skyldigheter och individens rättigheter. Målet innebär att Sida i sin bedömning av ramorganisationernas utvecklingssamarbete fokuserar på i vilken utsträckning fattiga och diskriminerade individers och grupper medborgerliga, politiska, sociala, ekonomiska och/eller kulturella mänskliga rättigheter förverkligas.

Målet innebär vidare att Sida bedömer och följer upp de effekter på kort och medellång sikt som uppnås i utvecklingsländer genom CSO:s arbete som 'röstbärare' och 'organisatör av tjänster' på lokal, nationell eller internationell nivå. Rollen som röstbärare innebär ofta någon form av påverkansarbete, exempelvis att granska och/eller föreslå förändringar till makthavare. Avseende organisering och tillhandahållande av samhällsnyttiga tjänster gäller att detta är relevant i sammanhang där den sociala infrastrukturen är särskilt begränsad, t.ex. i länder eller samhällen som befinner sig i en transitions- eller återuppbyggnadsfas. Denna typ av stöd ska alltid inbegripa att kapaciteten att förändra sin livssituation ökar hos målgruppen på individuell och organisatorisk nivå.

3.3 Tillämpning av principerna för biståndseffektivitet

Principerna om biståndseffektivitet och programbaserade ansatser⁸ ska i så hög grad som möjligt tillämpas i utvecklingssamarbetet inom anslagsposten.

Sida bedömer det utvecklingssamarbete som en ramorganisation bedriver i relation till i vilken grad det:

- 1) Uppvisar ett tydligt ägandeskap hos genomförande organisationer i utvecklingsländer,
- 2) Utgår ifrån och, så långt det är möjligt, anpassas till respektive lokal samarbetspartners kapacitet och system för planering, uppföljning och rapportering, samt där så behövs sätter upp målsättningar och planer för att stärka befintliga system,
- 3) Inkluderar initiativ för att tillsammans med lokala samarbetspartner och andra givare formalisera gemensamma rutiner för analys, planering, uppföljning, rapportering, utvärdering och ömsesidigt ansvarsutkrävande.⁹
- 4) Bidrar till förutsägbarhet för lokala samarbetspartner, t.ex. genom fleråriga avtalsperioder.

Detta innebär bl.a. att Sida ser positivt på att insatser stöder genomförandet av lokala samarbetspartners egna strategiska planer eller program¹⁰, och i så hög grad som möjligt tar hänsyn, anpassar sig och bidrar till det större sammanhanget inom ett tematiskt och/eller geografiskt område. Vidare ska parallell svensk finansiering undvikas. Om en lokal CSO i något utvecklingsland erhåller stöd från mer än en svensk givare, ska detta lyftas fram och särskilt motiveras i ramorganisationens ansökan och rapportering.

⁸ Se Kap. 1.1.

⁹ T.ex. givargemensamma utvärderingar, uppföljningsbesök och –möten m.m.

¹⁰ T.ex genom s.k. kärnstöd (eng. *core support*).

3.4 Det civila samhällets olika potentialer

Sida prioriterar stöd till program och insatser där det civila samhället har följande funktioner:

- skapa möjligheter till *organisering* och skapa *kanaler*, inklusive *mötesplatser* för samverkan, genom vilka fattiga och diskriminerade individer och grupper kan göra sin röst hörd, resa krav på förverkligandet av sina mänskliga rättigheter och påverka samhällsutvecklingen,
- agera *förslagsställare* och granskare gentemot makthavare,
- generellt, och särskilt under auktoritära regimer, utgöra en *motvikt* och *demokratiserande kraft* gentemot staten,
- erbjuda *folkbildning* för att stärka fattiga och diskriminerade individers och gruppers kapacitet att förändra sin livssituation,
- organisera och utföra samhällsnyttiga *tjänster* på ett sätt som ökar fattiga och diskriminerade människors kunskap och kapacitet att på individuell och organisatorisk nivå utkräva sina mänskliga rättigheter.

DEL II: SIDAS KRAV OCH REGLER

4. SAMARBETETS AKTÖRER OCH DERAS ANSVAR

Grundläggande förutsättningar för allt stöd inom anslagsposten är att utvecklingssamarbetet är avgränsat till utvecklingsländer i enlighet med OECD-DAC:s klassificering, att utvecklingssamarbetet genomförs av civilsamhällesorganisationer, och att samarbetets parter arbetar för en samhällsutveckling på demokratisk grund samt utgår från alla människors lika värde och rättigheter såsom uttryckt i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Hörnstenen i det utvecklingssamarbete som erhåller bidrag från anslagsposten är att det finns lokala samarbetspartner i utvecklingsländer, som är avtalspart med svensk CSO, eller internationell CSO med vilken en svensk organisation har ett avtalsförhållande. Alla insatser som erhåller stöd från Sida ska utgå ifrån lokala samarbetspartners definierade behov och prioriteringar.

4.1 Systemet med ramorganisationer och avtal om rambidrag

Sidas stöd till svenska CSO genom denna anslagspost utgör ett statligt bidrag till verksamhet inom de givna ramar som anges i CSO-strategin och sker på organisationernas eget initiativ och ansvar.

Beslut om behörighet att ingå avtal om rambidrag från anslagsposten sker genom en bedömning gentemot specifika kriterier som fastställs av Sida.

Sida omprövar vid behov svensk CSO:s behörighet att träffa avtal om rambidrag från anslagsposten.

Ramorganisationerna ansvarar för att stödet från Sida används i enlighet med de krav och villkor som stipuleras i denna instruktions Del II samt ingångna avtal, och att dessa krav och villkor efterlevs i efterföljande led. Vidare ansvarar ramorganisationen för att planera, följa upp och utvärdera det utvecklingssamarbete den bedriver.

Det direkta samarbetet inom anslagsposten sker mellan Sida och de svenska CSO med vilka ingåtts avtal om rambidrag. Genom de vidareförmedlande ramorganisationerna har Sida dessutom ett indirekt samarbete med övriga svenska CSO som erhåller bidrag för utvecklingssamarbete.

Sidas samarbete med ramorganisationerna bygger på förutsägbarhet och långsiktighet. Avtal om rambidrag omfattar i normalfallet en treårsperiod med en påföljande ettårig förlängd finansieringsperiod. Om särskilda skäl föreligger kan Sida ingå avtal om rambidrag i kortare perioder än vad som anges ovan.

4.1.1 Vidareförmedlande ramorganisationer

Ramorganisationer kan vidareförmedla bidrag på uppdrag av organisationer inom sin egen krets (t.ex. medlemsorganisationer). Sida har ingått avtal med Forum Syd om att ha en vidareförmedlande funktion till CSO som saknar en naturlig koppling till någon annan ramorganisation.

Alla vidareförmedlande ramorganisationer ansvarar i relation till sina respektive ansökande/bidragsmottagande organisationer för:

- *Kvalitetssäkring av användningen av Sida-bidraget:* Tillse att insats- eller programförslag bedöms, följs upp och dokumenteras. Ramorganisationen ansvarar även för att erforderliga system för styrning och kontroll finns i efterföljande led.
- *Rådgivning:* Tillse att ansökande och bidragsmottagande organisationer erhåller nödvändig information och kunskap om de policyer, principer och regler som styr anslagsposten.
- *Kapacitetsutveckling:* Stödja ansökande/bidragsmottagande organisationers kapacitetsutveckling med relevans för utvecklingssamarbetet och med utgångspunkt i lokala samarbetspartners egna behov.
- *Kommunikation:* Tillse att Sida och ansökande organisationer erhåller central och uppdaterad information om varandras verksamhet samt underlätta för direkt dialog mellan Sida och bidragsmottagande organisationer. Transparens och öppenhet gentemot ansökande organisationer ska eftersträvas.

4.1.2 Ramorganisation som samarbetar inom internationella organisationer

Flera ramorganisationer utgör en integrerad del av en internationell organisatorisk struktur, där den svenska ramorganisationen med medel från denna anslagspost stöder utvecklingssamarbete som bedrivs inom ramen för det internationella samarbetet.

I dessa fall ansvarar ramorganisationen för att säkerställa och dokumentera att den internationella organisationens utvecklingssamarbete med direkt koppling till bidraget från anslagsposten bedrivs i enlighet med de grundläggande principerna för det svenska utvecklingssamarbetet¹¹, ingångna avtal med Sida och denna instruktions krav.

4.1.3 Övriga svenska CSO

Svenska CSO kan söka bidrag för utvecklingssamarbete genom den vidareförmedlande ramorganisation den är medlem i eller på annat sätt tillhör. Organisationer utan sådan tillhörighet kan söka bidrag hos Forum Syd.

5. EGENINSATS

Svensk CSO som får bidrag från denna anslagspost för sitt utvecklingssamarbete ska finansiera en del av intäkterna med egna medel. Denna egeninsats är att se som ett uttryck för den svenska organisationens prioriteringar och förmåga att mobilisera ett engagemang för sitt utvecklingssamarbete. Miniminivån på egeninsats fastställs av regeringen.¹²

Egeninsatsen ska utgöras av kontanta medel insamlade i Sverige; exempelvis gåvor från allmänheten, företag, organisationer, samfund samt sponsring. Till insamlade medel räknas även medlemsavgifter, testamentsgåvor, donationer, lotteriintäkter samt intäkter från försäljning av varor¹³ och insamlade medel med gåvobevis.

Bidrag från utlandet eller medel som kommer från andra offentliga bidrag i Sverige¹⁴ kan inte utgöra egeninsats. Värdet av eget eller insamlat material kan inte räknas som del av egeninsatsen. Intäkt från försäljning

¹¹ Se Kap. 2.

¹² I normalfallet inom av regeringen beslutad strategi för anslagsposten.

¹³ Avser varor som *inte* producerats och/eller köpts med medel från Sida.

¹⁴ Avser bidrag från stat, landsting eller kommun.

av tjänster samt värdet av organisationens eget arbete kan heller inte utgöra del av egeninsatsen.

Sida ser positivt på delfinansiering från lokala samarbetspartner i utvecklingsländer och betraktar detta som en naturlig del av samarbetet. Sådan delfinansiering kan emellertid inte räknas som egeninsats.

5.1. Bidrag från Sida kombinerade med bidrag från Europeiska Kommissionen

Sida kan ge bidrag till egeninsatsen till svensk CSO som av Europeiska Kommissionen erhåller finansiering för utvecklingsinsatser, så att organisationens egeninsats inte behöver överstiga den nivå som gäller för anslagsposten.

Denna kompletterande finansiering för egeninsats kan erhållas för utvecklingssamarbete som Sida bedömer bidrar till genomförandet av CSO-strategin. Sidas avtalspart är i dessa fall ramorganisation. Sida utgår i sin bedömning från Europeiska Kommissionens bedömning samt ansöknings- och rapporteringsformat.

6. REGLER FÖR OLIKA KOSTNADSTYPER

Ramorganisationen ansvarar för att säkerställa att dess utvecklingssamarbete, inklusive administration, är kostnadseffektiv samt att Sidas finansiella bidrag i så hög utsträckning som möjligt kanaliseras till verksamhet i utvecklingsländer. Sida bedömer varje ramorganisations kapacitet att säkerställa detta. Ramorganisationen ska ha regler och beräkningsunderlag för hur dess olika typer av kostnader klassificeras. Kostnader ska redovisas där de uppstår¹⁵.

Nedan presenteras Sidas regler avseende finansiering av olika kostnadstyper.

1. Verksamhetskostnader

En kostnad som är direkt relaterad till utvecklingssamarbetet är att klassificera som en verksamhetskostnad. Även kostnader för revision av insatser ingår här. Verksamhetskostnad ska fördelas mellan lokal samarbetspartner, internationell organisation (i förekommande fall), svensk CSO¹⁶ och ramorganisation.

2. Administrationskostnader

Administrationskostnader är kostnader som uppstår för att hantera bidraget från Sida, t.ex. kostnader för att ta fram ansökan och

¹⁵ Avser hos vilken part i samarbetet samt i vilket land kostnaden uppstår.

¹⁶ Avser belopp som transfereras till respektive part.

rapportering, löpande uppföljning samt årlig revision av det totala bidraget från Sida. För dessa administrationskostnader beviljar Sida ett bidrag i form av en schablon om 8 % *inkluderat* i det totala Sida-bidraget till ramorganisationen. Vidareförmedlande ramorganisation ska till Sida ange hur stor andel av administrationsbidraget som vidareförmedlas till dess svenska medlemsorganisationer eller motsvarande. Administrationsbidraget är befriat från egeninsats.

3. Vidareförmedlingskostnader

Vidareförmedlande ramorganisationer kan söka bidrag till full kostnadstäckning för de faktiska kostnader som är direkt kopplade till vidareförmedlingen av bidrag. Inget administrationsbidrag utgår för kostnader för vidareförmedling.

För den vidareförmedlande ramorganisationens eventuella egna verksamhet definieras och beräknas administrationsbidraget enligt punkt 1-2 ovan.

7. BEGRÄNSNINGAR AVSEENDE VISSA KOSTNADSTYPER

Generellt gäller att kostnader som bidrar till verksamhetens genomförande kan finansieras med Sidas bidrag. Inom nedanstående områden finns emellertid vissa begränsningar.

Avseende *investeringar* kan bidrag för inköp av kapitalkrävande utrustning medges under förutsättning att sådana investeringar inte är huvudändamålet med insatsen. Det ska dokumenteras hur utrustningen ska användas/avyttras efter insatsens slut. Bidrag för inköp av fastigheter, tomtmark och byggnader beviljas inte.

Anslagsposten finansierar program och insatser som bygger på etablerade relationer och samarbeten mellan svenska CSO och lokala samarbetspartner. Bidrag från anslagsposten beviljas därmed inte för att finansiera *fact finding*-resor eller initiativ för att hitta nya samarbetspartner.

8. ANSÖKAN OCH RAPPORTERING

För att bl.a. underlätta samfinansiering med andra givare och anpassning till lokala samarbetspartners system och rutiner, anger Sidas riktlinjer nedan vilka komponenter ansökan och rapportering ska innehålla. Ramorganisationen använder sig sedan av ett format som den finner passande.

8.1 Ramorganisations ansökan

Sidas beslut om bidrag omfattar den övergripande nivån och programnivån eller motsvarande. Ramorganisationens övergripande budget utformas i enlighet med dess interna budgetrutiner.

8.1.1 Riktlinjer för ramorganisations ansökan om treårigt bidrag

I. Interna förändringsprocesser och policyer

Kort redogörelse för pågående eller planerade genomgripande interna förändringsprocesser avseende organisation, inriktning och policy, med fokus på förväntade resultat av dessa. Referenser till externa utvärderingar eller granskningar¹⁷ av ramorganisationen genomförda av Sida/CIVSAM under förutvarande avtalsperiod kan med fördel inkluderas. En uppdaterad lista med ramorganisationens policyer¹⁸ kan bifogas.

Ansökan från vidareförmedlande ramorganisation ska dessutom innehålla övergripande information enligt ovan avseende de svenska CSO eller motsvarande¹⁹ med vilka den har fleråriga avtal om bidrag.

II. Utvecklingssamarbetet

Övergripande nivå

- 1) Resultatmodell samt system för planering och genomförande, inklusive uppföljning, riskhantering och utvärdering

Presentation och förklaring av ramorganisationens resultatmodell²⁰ med fokus på programnivån där så är tillämpligt. Referenser till lärdomar och förändringar i relation till tidigare avtalsperiod avseende mål och inriktning bör inkluderas.

En sammanställning av uppsatta mål och förväntade resultat ska även *biläggas* ansökan i form av matris eller motsvarande.

Redogörelse för hur ramorganisationen ämnar kvalitetssäkra arbetet utifrån uppsatta mål, genom en utförlig beskrivning av ramorganisationens system för planering och genomförande, inklusive uppföljning,

¹⁷ T.ex. Systemrevision eller Kapacitetsstudie.

¹⁸ Exempelvis genom hänvisningar till webbplats.

¹⁹ T.ex. internationella organ inom det fackliga eller kyrkliga samarbetet.

²⁰ Avser här en förklarande redogörelse för verksamhetslogiken, d.v.s. hur uppsatta mål ska uppnås, vilket inkluderar förmodade orsakssamband (t.ex. analys av samband i en resultatkedja) och antaganden om risker. Motsvarande term på engelska *'results framework'*.

riskhantering och utvärdering. Detta ska inbegripa information om hur ramorganisationen resultatstyr sitt utvecklingssamarbete.

För *vidareförmedlande ramorganisation* ska det framgå vilka kriterier som använts för urval av insatser utifrån uppsatta mål samt hur ramorganisationen planerar att följa upp dessa prioriteringar under perioden.

2) Samarbetsformer och strategier

Redogörelse för i vilka former utvecklingssamarbetet sker med fokus på lokala samarbetspartner i utvecklingsländer samt, med utgångspunkt i det civila samhällets olika roller, ett tydliggörande av vilka huvudsakliga strategier som tillämpas för att uppnå de uppsatta målen²¹. Redogörelsen bör inbegripa referenser till hur erfarenheter och lärdomar från tidigare avtalsperiod påverkat metoder, strategier och/eller arbetssätt.

Redogörelsen ska om möjligt även innehålla referenser till övrigt utvecklingssamarbete inom ramorganisationens prioriterade områden (t.ex. andra givare, tendenser inom det tematiska området).

För *vidareförmedlande ramorganisation* ska roll- och ansvarsfördelning mellan denna och bidragsmottagande svenska CSO eller motsvarande framgå.

3) Tillämpning av principerna för biståndseffektivitet

Redogörelse för nuvarande situation och planerade initiativ under kommande treårsperiod avseende tillämpning av principerna för biståndseffektivitet. Kan gärna inkludera jämförelser mellan t.ex. regioner och/eller program där så är relevant. Av särskild relevans är:

- Bidrag till lokalt ägandeskap. Inkluderar att redogöra för hur och i vilken utsträckning program/insatser baseras på lokala samarbetspartners egna prioriteringar (t.ex. deras strategiska planer), och att planerade insatser för kapacitetsutveckling bygger på samarbetsorganisationernas egna identifierade kapacitetsutvecklingsbehov.
- Anpassning till lokala samarbetspartners kapacitet och system för planering, uppföljning och rapportering.
- Harmonisering och samordning med andra givare till lokala samarbetspartner i syfte att minska samarbetspartners administrativa belastning. Där harmonisering och samordning inte är möjligt bör orsakerna till detta anges.

²¹ I Kap. 3.4 presenteras de potentialer som Sida prioriterar i enlighet med CSO-strategin.

- Förutsägbarhet. Inbegriper t.ex. redogörelse för hur ramorganisationen arbetar med att säkerställa att avtalsperioderna i samarbetet ger samarbetspartner rimliga möjligheter till strategisk planering.
- Programbaserade ansatser (t.ex. inom geografiska och/eller tematiska områden) och stöd som finansierar en lokal samarbetspartners hela verksamhet (t.ex. genom kärnstöd) eller program. Redogörelse för den övergripande situationen (s.k. portföljanalys) och eventuella målsättningar under perioden.

4) Budget

Redogörelse för den totala budgeten samt en sammanställning av denna i tabellform²². Sammanställningen ska innehålla följande delar:

Intäkter

- Bidrag från anslagsposten
- Egeninsats
- Övriga budgeterade intäkter från Sida avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)
- Övriga budgeterade intäkter avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)

Kostnader

- Verksamhetskostnader hos lokala samarbetspartner
- Eventuella verksamhetskostnader hos internationell samarbetspart (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos svensk CSO (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos ramorganisation
- Administration
- Vidareförmedlingskostnader (i förekommande fall)

Ramorganisation ska, där så är tillämpligt, dessutom inkomma med information om intäkter från Sidas andra anslagsposter avseende verksamhet som är särskild från den verksamhet för vilken man söker bidrag från denna anslagspost.

Programnivå

5) Presentation av program²³

²² För klassificering av kostnader se Kap. 6.

²³ Ramorganisation vars utvecklingssamarbete inte sker i programform enligt Sidas definition, se Kap. 1.1, bör stämma av med Sida om lämplig fördelning i sin ansökan mellan information på olika nivåer (tematiskt område eller motsvarande respektive insatsnivå) avseende mål/förväntade resultat och riskanalys.

Oavsett disposition, ska informationen om varje program presenteras separat och innefatta följande komponenter:

- Integrerad analys av fattigdomssituationen inom programmets räckvidd samt redogörelse för primär målgrupp (rättighetsinnehavare), ansvarshavare och andra aktörer med relevans för måluppfyllelsen²⁴.
- Geografisk avgränsning.
- Utvecklingsmål och programmål/förväntade resultat på effektnivå²⁵, samt indikatorer för måluppfyllelse som utgår ifrån nuvarande situation²⁶.
- Lokala samarbetspartner och bakomliggande organisationsbedömning av dessa.
- Analys av identifierade risker och planerad hantering av dessa.
- Bärkraftighet inklusive planer för utfasning av finansiellt stöd, med fokus på hållbara effekter hos målgruppen.
- Situation och eventuella planerade förändringar inom programmet avseende tillämpande av principerna för biståndseffektivitet (t.ex. anpassning till lokala samarbetspartners system och rutiner, harmonisering av krav och samordning med andra givare, andel programstöd och/eller kärnstöd).
- Budget, vilken som minimum ska inbegripa:

Intäkter

- Bidrag från anslagsposten
- Övriga budgeterade intäkter från Sida avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)
- Övriga budgeterade intäkter avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)

Kostnader

- Verksamhetskostnader hos lokala samarbetspartner
- Verksamhetskostnader hos internationell samarbetspart (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos svensk CSO (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos ramorganisation

²⁴ Jfr. eng. 'rights holders', 'duty bearers' respektive 'other stakeholders'.

²⁵ Eng. *outcome*.

²⁶ Eng. *baseline*.

-Administration

Vidareförmedlande ramorganisation ska utöver ovan i listform presentera planerad budget per program/tematiskt område, region och land, samt per bidragsmottagande svensk CSO. Sida ska även på begäran kunna erhålla information om beslutsunderlag för varje föreslaget bidrag samt dokumenterad bedömning av bidragsmottagande organisations kapacitet.

Insatsnivå

6) Presentation av insatser

De insatser (projekt eller andra former av stöd²⁷) som ingår i ett program ska presenteras i listform och biläggas ansökan. Presentationen av varje insats ska som minimum innehålla uppgifter om geografisk avgränsning och/eller tematisk inriktning, lokal(a) samarbetspartner samt total budget. Sida ska även på begäran kunna erhålla information på insatsnivå avseende mål/förväntade resultat och indikatorer för måluppfyllelse, analys av samarbetspartners kapacitet/organisationsbedömning, riskanalys, samarbetspartners finansiella stöd från andra givare samt detaljerad budget.

I det fall ramorganisationen inte bedriver sitt utvecklingssamarbete i program enligt Sidas definition²⁸, ska utöver vad som anges ovan information om mål/förväntade resultat samt sammanfattad riskanalys *per insats* ingå i ansökan till Sida.

8.1.2 Riktlinjer för ramorganisations ansökan om ettårigt bidrag (förlängningsår)

Inför det s.k. förlängningsåret ska ramorganisation inkomma med ansökan om ettårigt bidrag, vilken i normalfallet ska utgå från den ursprungliga ansökan om treårigt bidrag, med fokus på förändringar och avvikelser i relation till denna.

I. Interna förändringsprocesser och policyer

Kortfattad lägesrapport avseende pågående interna förändringsprocesser samt framtagande och/eller implementering av policyer.

II. Utvecklingssamarbetet

- Redogörelse för planerade betydande förändringar i ramorganisationens sammantagna utvecklingssamarbete (t.ex. utfasning av program, ändrade mål och inriktning).

²⁷ Exempelvis kärnstöd eller fond.

²⁸ Se Kap. 1.1.

- Redogörelse för planerade förändringar inom pågående program eller motsvarande, samt vid behov redogörelse för nya program.
- Reviderad budget och vid behov reviderad resultatmodell i förhållande till tidigare ansökan om treårigt bidrag.

Vidareförmedlande ramorganisation ska även inkomma med:

- Redogörelse för betydande planerade förändringar inom bidragsgivningen (t.ex. fleråriga programbidrag, nya medlemsorganisationer).
- Förslag till bidragsfördelning i form av listor per region och land samt med fördel tematiskt område, liksom per medlemsorganisation eller motsvarande.

Sida ska även *på begäran* kunna erhålla information om beslutsunderlag för varje föreslaget bidrag.

8.1.3 Riktlinjer för ramorganisations ansökan om bidrag till egeninsats för utvecklingssamarbete finansierat av Europeiska Kommissionen

Vid ansökan om bidrag till egeninsats för utvecklingssamarbete finansierat av Europeiska Kommissionen ska ramorganisationen inkomma med ett *kortfattat* underlag till Sida. Underlaget ska som minimum inkludera följande delar:

- Insatsidentitet (titel) samt vilket program (geografiskt/tematiskt) från vilket medel beviljats från Europeiska Kommissionen.
- Insatsens mål/förväntade resultat samt hur insatsen bidrar till genomförandet av CSO-strategin.
- Presentation av målgrupper, samarbetsformer och samarbetspartner (svenska och övriga).
- Redogörelse för insatsens finansiella upplägg (t.ex. olika deltagares bidrag) och den roll som svensk CSO har i insatsen (exempelvis s.k. *lead* eller *junior partner*).
- Tidplan och budget samt ansökt belopp från Sida i SEK. Budget skall tydliggöra organisationens kostnader samt, i förekommande fall, del av gemensamma kostnader.
- Underlag som styrker att medel beviljas från Europeiska Kommissionen. Ramorganisationen har att rekvirera detta underlag från medlemsorganisationen i det fall det är en

medlemsorganisation som beviljas stöd av Europeiska Kommissionen.

8.2 Ramorganisations rapportering

Generellt gäller att ramorganisations rapportering ska relatera till av Sida godkänd ansökan och budget för perioden.

8.2.1 Riktlinjer för ramorganisations slutrapport för treårigt bidrag

Riktlinjerna nedan avser slutrapportering avseende utvecklingssamarbetets innehåll med fokus på resultat. Finansiell rapportering och revision sker däremot årligen²⁹.

I. Interna förändringsprocesser och policyer

Redogörelse för genomförda genomgripande interna förändringsprocesser avseende organisation, inriktning och policy, inklusive huruvida de förväntade resultaten av dessa uppnåddes. Referenser till externa utvärderingar eller granskningar³⁰ av ramorganisationen genomförda av Sida/CIVSAM under perioden kan med fördel inkluderas.

Rapport från vidareförmedlande ramorganisation ska dessutom innehålla övergripande redovisning enligt ovan avseende de svenska CSO eller motsvarande³¹ med vilka den har fleråriga avtal om bidrag.

II. Utvecklingssamarbetet

Övergripande nivå

1) Analys av resultat samt lärande kring angreppssätt

Analys av resultat på effektnivå³² (förväntade och icke förväntade, positiva och negativa) under perioden, i relation till ramorganisationens resultatmodell. Analysen bör ha en jämförande (t.ex. mellan program eller regioner) och förklarande ansats (varför vissa effekter uppnåddes och, där så är fallet, andra inte).

Med utgångspunkt i rapporteringen per program eller motsvarande, kan ett urval av program eller insatser som ramorganisationen finner av generellt

²⁹ Se Kap 8.5.

³⁰ T.ex. Systemrevision eller Kapacitetsstudie.

³¹ I vissa fall, t.ex. inom det internationella fackliga samarbetet, bör även internationella bidragsmottagare inkluderas i punkterna nedan.

³² Eng. *outcome*.

intresse presenteras mer utförligt (s.k. *best practices* och/eller negativa erfarenheter) med fokus på gemensamt lärande.

Redogörelse för hur arbetet kvalitetssäkrats, inkluderande en uppskattning av hur ramorganisationens system för planering och genomförande, inklusive uppföljning, riskhantering och utvärdering fungerat samt eventuella lärdomar kring detta. Sammanfattande presentation och analys av genomförda utvärderingar, och/eller fördjupad redogörelse för selektivt urval kan med fördel inkluderas.

Vidareförmedlande ramorganisation ska redovisa hur dess prioriteringar och anmärkningar i bedömningen av insatser följts upp.

2) Genomförda initiativ för ökad biståndseffektivitet

Kortfattad redogörelse för vad som sammantaget uppnåtts avseende ökad biståndseffektivitet under perioden med utgångspunkt i planerade initiativ i ansökan. Såväl svårigheter i genomförandet som lyckade exempel kan med fördel synliggöras och analyseras.

Redogörelser för förändringsarbete kring programbaserade ansatser samt andelen kärnstöd³³ bör ske i relation till målsättningar i ansökan där så är tillämpligt.

3) Kostnadseffektivitet

En övergripande uppskattning och jämförande analys (programnivå eller motsvarande samt selektivt på insatsnivå) av kostnadseffektiviteten, vilket inkluderar återkoppling till måluppfyllelse.

Programnivå

4) Rapportering per program³⁴

Oavsett disposition, ska redovisningen av varje program ske separat och inbegripa följande komponenter:

- Redovisning och analys av resultaten på effektnivå³⁵ inom programmet (förväntade och icke förväntade, positiva och negativa) i relation till programmets egna mål/förväntade resultat såsom angivna i ansökan. Redogörelsen bör inbegripa en förklarande

³³ Eng. *core support*.

³⁴ Ramorganisation vars utvecklingssamarbete inte sker i programform enligt Sidas definition, se Kap. 1.1, bör stämma av med Sida om lämplig fördelning mellan information på olika nivåer (tematiskt område eller motsvarande respektive insatsnivå) i resultatredovisningen.

³⁵ Eng. *outcome*.

ansats och en ambition att dra lärdomar av generell karaktär avseende tillämpade arbetsmetoder/strategier och det civila samhällets potentialer. Redovisning av prestationer (*outputs*) bör endast ske kortfattat och analytiskt.

- Analys av faktorer (externa och interna) som påverkat programmets genomförande positivt eller negativt, och vilka åtgärder som vidtagits i förhållande till dessa. Bör inkludera återkoppling till ansökans riskanalys.
- Där så är tillämpligt: Redogörelse för och slutsatser från genomförda utvärderingar och eventuella förändringar föranledda av dessa. Detta avsnitt bör konsekvent inkludera analys av hur lokala samarbetspartner och målgrupper påverkats och involverats.
- Analys av huruvida programmets bärkraftighet stärkts under perioden. Där så är tillämpligt: redogörelse för genomförandet av utfasningsplan.
- Redovisning och analys av genomförda eller icke genomförda planerade initiativ avseende tillämpning av principerna för biståndseffektivitet, t.ex. avseende anpassning till lokala samarbetspartners system, harmonisering av krav, rutiner m.m. med andra givare.³⁶
- Med utgångspunkt i ansökans prioriteringar och analys av transversala ämnesområden: analys av hur genomförandet påverkat våldsamma konflikter, miljö och klimat, genderaspekter (kvinnor, män, flickor och pojkar) och/eller HIV/AIDS.

Insatsnivå

5) Redovisning av insatser

De insatser³⁷ som ingått i respektive program ska redovisas i listform och biläggas rapporten. Redovisningen av varje insats ska som minimum innehålla uppgifter om lokala samarbetspartner, geografisk avgränsning och/eller tematisk inriktning samt total budget. Sida ska även *på begäran* kunna erhålla information på insatsnivå avseende rapportering om uppnådda resultat (*outcomes* och *outputs*), genomförda aktiviteter, lokala samarbetspartners finansiella stöd från andra givare, revision samt detaljerad finansiell redovisning.

För ramorganisation vars utvecklingssamarbete inte sker i program enligt Sidas definition³⁸, ska redovisningen för respektive insats som minimum

³⁶ Se Kapitel 3.4.

³⁷ Se Kap. 1.1.

³⁸ Se Kap. 1.1.

även inkludera en kortfattad presentation av uppnådda resultat på effektnivå³⁹.

Vidareförmedlande ramorganisation ska utöver ovan i sin rapportering inkludera en sammanfattande bedömning av mottagna rapporter från sina svenska medlemsorganisationer eller motsvarande. Därutöver ska finansiellt utfall per tematiskt område/program, region och land, samt per mottagande svensk CSO redovisas i relation till ansökans budget.

8.2.2 Riktlinjer för ramorganisationens årliga lägesrapport under flerårigt avtal om rambidrag

Finansiell rapportering och revision ska ske årligen i enlighet med de riktlinjer som presenteras i Kapitel 8.2.5.

Under pågående avtal om flerårigt rambidrag (vanligen tre år), ska ramorganisationen efter varje s.k. mellanår (d.v.s. efter det första och det andra året) inkomma med en lägesrapport. Denna rapport ska inkludera nedanstående komponenter:

- Kortfattad lägesbeskrivning avseende planerade och/eller pågående interna förändringsprocesser, framtagande av och/eller implementering av policyer.
- Med utgångspunkt i ramorganisationens eget system för uppföljning och insatshantering och med fokus på programnivån eller motsvarande: Kortfattad sammanställning av ramorganisationens bedömning av måluppfyllelse, och kostnadseffektivitet samt bärkraftighet i relation till mål/förväntade resultat och budget såsom angivna i ansökan. Förändringar i förutsättningarna för att uppnå ansökans mål/förväntade resultat bör belysas där så är relevant. Uppnådda resultat kan presenteras selektivt med fokus på effektnivå. Redogörelsen bör även inbegripa systematiskt presenterad information om hur ramorganisationen hanterat eller planerar att hantera förutsedda eller uppkomna risker inom dess respektive program eller motsvarande.
- Om så bedöms nödvändigt: Förslag på förändrad resultatmodell jämfört med ansökan.

Vidareförmedlande ramorganisation ska även inkomma med:

- Kortfattad beskrivning av ramorganisationens bidragsgivning i relation till dess egna mål,
- Listor med slutrapporterade insatser per land och region,
- Listor med insatser som inte rapporterats enligt gällande avtal.

³⁹ Eng. *outcome*.

8.2.3 Riktlinjer för ramorganisations rapportering av ettårigt bidrag (förlängningsår)

Efter en ettårig förlängningsperiod ska ramorganisation inkomma med en kortfattad rapport i linje med riktlinjerna för mellanårsrapporteringen avseende innehåll och resultat, samt riktlinjerna för årlig finansiell rapportering och revision.

För *vidareförmedlande ramorganisation* gäller (utöver ovan) de riktlinjer som återfinns i Kapitel 8.2.2.

8.2.4 Riktlinjer för ramorganisations rapportering av bidrag till egeninsats till stöd från Europeiska Kommissionen

Ramorganisation ska i samband med övrig rapportering till Sida kortfattat beskriva hur det genomförda utvecklingssamarbetet bidragit till genomförandet av CSO-strategin⁴⁰. Ramorganisationen ska i sin finansiella rapportering till Sida särskilja detta kompletterande bidrag till egeninsats.

När rapport till Europeiska Kommissionen avgivits från ramorganisationen, ska denna samt Europeiska Kommissionens bedömning av rapporten delges Sida. Ramorganisationen har att rekvirera detta underlag från medlemsorganisation eller motsvarande i det fall sådan beviljats stöd.

8.2.5 Riktlinjer och krav avseende årlig finansiell rapportering och revision

Finansiell rapportering ska ske *årligen* hos ramorganisationen och hos bidragsmottagande organisationer i efterföljande led i enlighet med vad som anges nedan. Ramorganisationen är ansvarig för att Sidas riktlinjer för finansiell rapportering såsom angivna nedan, förs vidare till bidragsmottagande organisationer i efterföljande led, och ska intyga att Sidas krav har inkluderats i underliggande avtal. Eventuella brister i avtalsefterlevnaden ska rapporteras till Sida.

Ledningen/styrelsen⁴¹ för ramorganisationen och ledningen/styrelsen för respektive bidragsmottagande organisation i efterföljande led ansvarar för rapporteringen.

⁴⁰ Se Kap. 3.

⁴¹ Den person som är behörig enligt stadgar/arbetsordning.

I den finansiella rapporten ska utfallet jämföras med avtalad budget för aktuell rapporteringsperiod. Det ska även finnas kolumner för ackumulerat utfall och avtalad budget.

Det ska framgå av noterna i den finansiella rapporten vilken redovisningsprincip som används (kontantprincipen eller bokföringsmässiga grunder) samt eventuella avvikelser från gängse redovisningsprinciper.

I de fall det förekommer lönekostnader ska det framgå av noterna vilken princip som används för fördelning av lönekostnader. Om arbetstid debiteras ett program/insats ska det finnas tillförlitliga rutiner som möjliggör uppföljning och revision. Lönekostnader ska bokföras löpande under programmets/insatsens genomförande för att främja god uppföljning.

Rapporterade kostnader ska kunna härledas från bokföringen och det ska finnas kompletta underlag (kvitton/fakturor) som verifierar kostnaderna inom alla program/projekt.

Ränteintäkter för ramorganisationen och för bidragsmottagande organisationer i efterföljande led ska redovisas årligen i den finansiella rapporten.

Finansiell rapport ska skrivas under av ledningen/styrelsen för ramorganisationen och av ledningen/styrelsen för respektive bidragsmottagande organisation i efterföljande led.

I den finansiella rapporten ska ramorganisationen och organisationer i efterföljande led redovisa hur mycket som har förmedlats vidare till andra parter.

Ramorganisationen och respektive bidragsmottagande organisation i efterföljande led ska intyga att samtliga medel som förmedlats vidare har varit föremål för revision och att organisationen har agerat på den information som framkommit i revisionsrapporteringen. Väsentliga brister ska framgå i ramorganisationens rapportering till Sida.

Ramorganisationen och bidragsmottagande organisationer i efterföljande led ska följa nationella redovisnings- och skatteregler.

Ramorganisationen och svensk CSO i efterföljande led ska tillämpa ett internationellt fastställt ramverk för intern styrning och kontroll⁴² inom sina respektive program/insatser.

Ramorganisationen och bidragsmottagande organisationer i efterföljande led ska årligen ta fram en rapport som ska innehålla en riskanalys

⁴² T.ex. COSO/CoCo.

avseende utvecklingssamarbetet. Rapporten ska ha en struktur som skiljer på olika typer av risker såsom finansiell risk. De risker som identifieras ska värderas och det ska finnas en uppföljningsbar plan samt beslut om hur riskerna ska hanteras. Ramorganisationen ska separat intyga huruvida den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen ska lyftas fram av ramorganisationen i rapporteringen till Sida.

8.2.5.1 Uppställning av årlig finansiell rapport

Ramorganisationens årliga finansiella rapport ska som ett minimum innehålla de nedan angivna komponenterna.

Övergripande nivå

Ingående balans

- Reserverade medel

Intäkter

- Bidrag till utvecklingssamarbete från anslagsposten
- Egeninsats
- Administrationsbidrag
- Vidareförmedlingsbidrag (i förekommande fall)
- Övriga intäkter från Sida avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)
- Övriga intäkter från andra givare avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)
- Ränteintäkter

Kostnader och återbetalningar

- Verksamhetskostnad hos lokala samarbetspartner
- Verksamhetskostnader hos internationell samarbetspart (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos svensk CSO (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos ramorganisation
- Administrationskostnader
- Vidareförmedlingskostnader (i förekommande fall)
- Återbetalt till Sida
- Återbetald ränta till Sida

Utgående balans

- Reserverade medel
- Att återbetala till Sida

Programnivå eller motsvarande

Intäkter

- Bidrag till utvecklingssamarbete från anslagsposten
- Administrationsbidrag
- Övriga intäkter från Sida avseende verksamhet som finansieras

- via anslagsposten (i förekommande fall)
- Övriga intäkter från andra givare avseende verksamhet som finansieras via anslagsposten (i förekommande fall)

Kostnader

- Verksamhetskostnader hos lokala samarbetspartner
- Verksamhetskostnader hos internationell samarbetspart (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos svensk CSO (i förekommande fall)
- Verksamhetskostnader hos ramorganisation
- Administration

Insatsnivå

Totala kostnader per insats.

8.2.5.2 Revisors rapportering och årsredovisning

Ramorganisations och bidragsmottagande organisationers årliga finansiella rapport ska granskas av revisorn i respektive led enligt de regler som stipuleras i avtalet mellan Sida och ramorganisationen. Revisorns rapportering ska bifogas den finansiella rapporten.

I tillägg till den finansiella rapporten ska ramorganisationen till Sida inkomma med årsredovisning inklusive balans- och resultaträkning. Övriga intäkter från Sidas olika anslagsposter ska specificeras, antingen separat eller i årsredovisningen.

Bilaga 1

Förtydligande avseende bidrag från Sida kombinerade med bidrag från Europeiska Kommissionen (EC)

Dokumentet är giltigt t o m 2010-12-31

A. Förtydligande till Sidas instruktion för bidrag ur anslagsposten för Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, Mars 2010

A.1 Möjligt bidrag till egeninsatsen för beviljat bidrag för EC-finansierade insatser

Instruktionen 5.1

"Sida kan ge bidrag till egeninsatsen till svensk CSO som av Europeiska Kommissionen erhåller finansiering för utvecklingsinsatser, så att organisationens egeninsats inte behöver överstiga den nivå som gäller för anslagsposten."

Det innebär att Sida kan om medelstillgången inom anslaget tillåter, finansiera mer än 10 % av EC krävd egeninsats från organisationen.

Exempel: EC beviljar stöd till 75 % av kostnaden för projektet och kräver en egeninsats av organisationen om 25 %.

Sida har beslutat att bidra till hela egeninsatsen. Men nivån för stöd till egeninsatsen beslutas per budgetår beroende på en bedömning av det finansiella utrymmet.

Sida budgeterar inom anslaget för bidrag till den kompletterande egeninsatsen men kan aldrig garantera ansökande organisationer stöd, utan beslutar vid varje enskilt fall om det ryms inom budget. Att införa en specifik fond eller "pott" för bidrag till egeninsatsen inom anslaget är inte möjligt.

Observera att det kompletterande stödet till egeninsats är stöd till ansökande svensk organisations egeninsats i enlighet med målen i regeringens strategi som styr anslagsposten. Sida kan INTE bidra till andra organisationers egeninsatser som den svenska organisationen t ex ingått partnerskap med i en EC-finansierad insats, så som exempelvis organisationer från andra EU-medlemsstater eller syd/öst-organisationer.

A.2 EC-finansierade insatser ska bidra till genomförandet av CSO-strategin

Instruktion 5.1

”... kompletterande finansiering för egeninsats kan erhållas för utvecklingssamarbete som Sida bedömer bidrar till genomförandet av CSO-strategin.”

Det innebär att Sida inte gör någon skillnad på om insatsen får stöd via Kommissionens geografiska eller tematiska program. Vad som berättigar till stöd av egeninsatsen och som Sida gör en bedömning av, är om det EC-finansierade insatsen bidrar till genomförandet av CSO-strategin.

Det åligger den ansökande organisationen att motivera HUR den EC-finansierade insatsen ligger i linje med strategin och bidrar till dess genomförande.

A.3 Ansökan och rapportering

Instruktionen 5.1

”Sidas avtalspart är i dessa fall ramorganisationen. Sida utgår i sin bedömning från Europeiska Kommissionens bedömning samt ansöknings- och rapporteringsformat.”

För CSO utan eget ramavtal med Sida gäller samma principer för tilläggsansökan för bidrag till egeninsatsen för EC-finansierade insatser som Systemet med ramorganisationer och avtal om rambidrag, se Instruktionen paragraf 4.1. Ansökan ska ske via ramtillhörighet eller via Forum Syd om CSO saknar naturlig koppling till någon annan ramorganisation.

Ramorganisationen ska inlämna en tilläggsansökan för bidrag till egeninsatsen för EC-finansierade insatser till ansvarig handläggare på Sida. Detta kan ske löpande i förhållande till avtalet mellan Sida och ramorganisationen.

Riktlinjer för ansökningsunderlag, se Instruktionen paragraf 8.1.3.

Observera att underlag som styrker ett positivt besked/indikation från Europeiska Kommissionen om bidrag till insatsen ska ha inkommit organisationen vid tillfället för tilläggsansökan till Sida. Sida ser det som önskvärt, att då ramorganisationen fått besked från Kommissionen att inlämna fullständig ansökan, informera ansvarig handläggare på Sida. Detta för att Sida på bästa sätt ska kunna planera anslagsutnyttjandet.

Sidas ambition är att bereda tilläggsansökan så skyndsamt som möjligt. Sida gör ett tilläggsbeslut och tilläggsavtal till pågående avtal om rambidrag. Tilläggsavtalet kan dock komma att sträcka sig över en längre tidsperiod än pågående avtal om rambidrag beroende på den EC-finansierade insatsens löptid. Då Sida ingår nytt avtal om rambidrag med

ramorganisationen rivs tilläggsavtalet upp och inkluderas i det nya avtalet med organisationen.

Riktlinjer för rapportering, se Instruktionen paragraf 8.2.4.

B. Förtydligande till Sidas instruktion för bidrag till svenska civilsamhällsorganisationers informations- och kommunikationsarbete i Sverige, Juni 2010

B.1 Möjligt bidrag till egeninsatsen för beviljat bidrag för EC-finansierade informations- och kommunikationsinsatser

Instruktion 5.1

"Sida kan ge bidrag till egeninsatsen till ramorganisation eller svensk CSO utan tillhörighet till ramorganisation, som av Europeiska Kommissionen erhåller finansiering för informations- och kommunikationsinsatser."

Sida kan om medelstillgången inom anslaget tillåter, finansiera mer än 10 % av EC krävd egeninsats från organisationen.

Exempel: EC beviljar stöd till 75 % av kostnaden för insatsen och kräver en egeninsats av organisationen om 25 %.

Sida har beslutat att bidra till hela egeninsatsen. Men nivån för stöd till egeninsatsen beslutas per budgetår beroende på en bedömning av det finansiella utrymmet.

Sida budgeterar inom anslaget för bidrag till den kompletterande egeninsatsen men kan aldrig garantera ansökande organisationer stöd, utan beslutar vid varje enskilt fall om det ryms inom budget. Att införa en specifik fond eller "pott" för bidrag till egeninsatsen inom anslaget är inte möjligt.

Observera att det kompletterande stödet till egeninsats är stöd till ansökande svensk organisations egeninsats i enlighet med målen i regeringens strategi som styr anslagsposten. Sida kan INTE bidra till andra organisationers egeninsatser som den svenska organisationen t ex ingått partnerskap med i en EC-finansierad insats, så som exempelvis organisationer från andra EU-medlemsstater eller syd/öst-organisationer.

B.2 EC finansierad informations- och kommunikationsinsatser

Bidrag till egeninsatsen avser främst beviljad finansiering av informations- och kommunikationsinsatser inom Kommissionens Non State Actors & Local Authorities-program, mål 2 - *Development Education and*

Awareness Raising (DEAR), samt mål 3 – Coordination, communication and networking (CCN).

B.3 Ansökan och rapportering

Instruktionen 5.1

"Sidas avtalspart är i dessa fall den svenska organisationen. Sida utgår i sin bedömning från Europeiska Kommissionens bedömning samt ansöknings- och rapporteringsformat."

För CSO utan eget ramavtal med Sida gäller samma principer för tilläggsansökan för bidrag till egeninsatsen för EC-finansierade insatser som System för behörighet att söka bidrag, se Instruktionen paragraf 4.1. Ansökan ska ske via ramtillhörighet men om svensk organisation (inklusive nya aktörer) saknar naturlig koppling till någon ramorganisation kan ansökan om bidrag skickas direkt till Sida.

Riktlinjer för ansökan, se Instruktionen paragraf 8.1.3

Riktlinjer för rapportering, se Instruktionen paragraf 8.2.4

I övrigt samma samma praxis som under A.3 ovan.